

(อ.ม.๓๖)

คำพิพากษาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม.อธ. ๕/๒๕๖๕
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.อธ.๖/๒๕๖๖

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภักษติริย ศาลฎีกา

วันที่ ๙ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสามารถ หมวดณี	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์	คัดค้านคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ
ผู้ดำเนินคดี	ลงวันที่ ๒๕	เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕
องค์คณทวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๑๑	เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินคดีแทนทางการเมืองจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชี

- ๒ -

ทรัพย์สินและหนี้สินจึงใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วย
ข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๗๔, ๑๖๗ และ ๑๙๙

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิพากษา
ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์อุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ คำร้อง เอกสารประกอบ
คำร้อง และพยานหลักฐานตามสำนวนการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหา
ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และพ้นจาก
ตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๘ ผู้ถูกกล่าวหาภายนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยไม่แสดงรายการ
ทรัพย์สินของนางอุไร หมวดมนี คู่สมรส คือ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่
๒๑๙-๒-๑๒๙๙๙-๗ ชื่อบัญชีนางอุไร หมวดมนี จำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาวันที่
๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นคดีนี้แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล และมีคำขอให้ศาลออก
หมายจับผู้ถูกกล่าวหาเพื่อนำตัวมาดำเนินคดี ในวันเดียวกันศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาแล้ว แต่ยัง
ไม่สามารถจับตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลตามหมายจับได้ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ศาลมีคำสั่ง
รับคำร้องไว้พิจารณา และเห็นว่าคดีพิวินิจฉัยได้ จึงให้ด้วยส่วนและมีคำพิพากษายกคำร้อง

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า คดีของผู้ร้องขาดอายุความตาม
คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ร้องมี
คำขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาทั้งในส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองและในส่วนโทษทางอาญา ซึ่งตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๓ ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองไว้ในมาตรา ๓๔ โดยมีได้กำหนดวิธีการดำเนินคดีในส่วนอาญาไว้อย่างชัดแจ้ง คดีนี้เป็นการดำเนินคดีอาญาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งรองผู้บริหารห้องคลินตามมาตรา ๙๔ (๕) ในหมวด ๙ ว่าด้วยการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ จึงต้องนำบทบัญญัติการฟ้องคดีอาญาตามมาตรา ๙๗ และมาตรา ๙๘ มาใช้บังคับแก่คดีนี้โดยอนุโลม ซึ่งมาตรา ๙๘ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๗๔/๑ ที่มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไประหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างพิจารณาของศาลรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ ยังได้บัญญัติรับรองหลักการดังกล่าวไว้จนถึงปัจจุบัน เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องพร้อมกับขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาภายในอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำการมิผิด ถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไประหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล อายุความย่อม溯ดุหนดอยู่ คดีของผู้ร้องจึงไม่ขาดอายุความและสามารถลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามคำร้องได้ องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาภายนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพันจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ วันดังกล่าวจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำการมิผิด ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และศาลได้ออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน แม้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๙ มาตรา ๙๘ บัญญัติให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ แต่มาตรา ๙๘ ที่บัญญัติไว้ในหมวด ๙ นั้น

ต้องเป็นการดำเนินคดีอาญาล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำการทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำการทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม อันเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการปราบปรามการทุจริต เช่นเดียวกับการกล่าวหาดำเนินคดีอาญา กับนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมือง อันเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ ในหมวด ๖ มาตรา ๖๖ แต่ในหมวด ๓ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน อันเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต มิได้บัญญัติให้นำมาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่การดำเนินคดีอันสืบเนื่องมาจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน แสดงให้เห็นว่าการดำเนินคดีตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๘๔ เป็นคนละกรณีกับการดำเนินคดีกรณีจายบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามมาตรา ๓๔ กรณีจึงไม่อาจนำมาตรา ๘๔ ประกอบมาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ นั้น เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการนับอายุความทางอาญาที่บัญญัติขึ้นและมีผลบังคับใช้ภายหลังกระทำการทำความผิด ทั้งยังมีความแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด แม้มิใช่บทบัญญัติว่าด้วยการลงโทษแต่มีผลให้อายุความสอดคลุกคลองและระยะเวลาการบังคับโทษขยายออกไป ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับแก่คดีที่มีการกระทำการทำความผิดก่อนกฎหมายใช้บังคับได้ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในกำหนดอายุความห้าปีบังแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาระกระทำการทำความผิด แต่ผู้ร้องไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาสามารถภายในกำหนดอายุความดังกล่าว อายุความจึงไม่สอดคลุกอยู่ดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์ คดีจึงเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) สิทธินิคดีอาญามาฟ้องของผู้ร้องยื่น รับรองไว้ไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖), ๑๙๕ วรคหนึ่ง ประกอบ

- ๕ -

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙ วรรคสาม ส่วนมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองนั้นไม่อาจแยกออกจาก การวินิจฉัยความรับผิดทางอาญาได้ เมื่อการกระทำตามคำร้องเป็นอันขาดอยุความไปแล้ว จึงไม่อาจนำ มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกานั้นกำหนดอยุความไปแล้ว จึงไม่อาจนำ มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองพิพากษามานั้นขอบแล้ว องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้อง พึงไม่ขึ้น

พิพากษาด้วย.

นายเอกศักดิ์ ยันตร์ปกรณ์

นายภัทรศักดิ์ วรรรณแสง

นายอุดม วัตตธรรม

นายเฉียรอนนัย ธรรมดุษฎี

นายสมเกียรติ ตั้งสกุล

นายกิตติพงษ์ ศิริโรจน์

